

Trygdebedrageri skal bekjempes

Fra foreningen

Gjennom mediene er vi kjent med at noen leger er mistenkt for å ha samarbeidet med pasienter om utstrakt trygdesvindel. Det skal ha blitt solgt falske legeerklæringer som har gitt grunnlag for uførepensjon og andre ytelser fra det offentlige.

I forbindelse med disse forhold, som nå er under politietterforskning, ble Legeforeningen og Rikstrygdeverket innkalt til et møte hos sosialminister Guri Ingebrigtsen for å drøfte hva man i fellesskap kunne gjøre for å hindre denne type anslag mot velferds-samfunnet. Så vidt vites er det første gang det er reist mistanke om at leger og pasienter har samarbeidet for gjensidig økonomisk vinning.

Under møtet ble det avtalt at både Legeforeningen og Rikstrygdeverket skulle komme tilbake til Sosial- og helsedepartementet med forslag til tiltak. Legeforeningens forslag er presentert i dokumentet *Arbeid for å forebygge trygdemisbruk, kontrollere og følge opp riktig bruk av trygdens midler* som finnes på Legeforeningens nettsider: www.legeforeningen.no

Legeforeningen peker på at det finnes glidende overganger fra riktig praksis gjennom ulik, men fortsatt ikke gal praksis, til uriktig praksis og misbruk. Det siste defineres som tilfelle der legen, eller pasienten, bevisst feilinformerer for derved å utløse uberettigede uttak fra folketrygden.

Vi peker på at en første forutsetning for å motvirke feilbruk av trygden er å skape et stønadssystem som er tilpasset dagens situasjon. Vi imøteser derfor den videre behandling av Sandman-utvalgets innstilling som foreslår en lang rekke tiltak som vil gjøre det lettere å bruke de forskjellige stønadsordninger på en fleksibel og riktig måte uten å måtte tøye regelverket.

Leger utløser trygdemidler både gjennom attester og erklæringer og ved egen bruk av takster for undersøkelse og behandling av pasienter. På det siste området har vi nå gjennom noen år bidratt til Rikstrygdeverkets aksjon riktig takstbruk, men har også arbeidet for den enkelte leges rettssikkerhet og for at vedtak truffet i Rikstrygdeverket skal følge av en forsvarlig saksbehandling i tråd med forvaltningslovens bestemmelser.

Vedrørende attester og erklæringer reviderte Legeforeningen i 1996 sine etiske regler kapittel 4 som inneholder strenge regler for attestutforming. Også helsepersonelloven, og tidligere legeloven, setter krav til legen ved utforming av attester. Det er således et tilstrekkelig og godt regelverk.

Legeforeningen har utarbeidet retningslinjer for spesialisterklæringer. Vi har også et systematisk samarbeid med forsikringsbransjen for å bidra til å kvalitetssikre legers attester i forbindelse med forsikringsaker. Vi ønsker nå å ta i bruk de metoder vi har i vårt kvalitetsforbedringsarbeid og i utdanningsvirksomheten til også i større grad å omfatte grunnlag for og praktisk utforming av attester for trygden.

Vi påpeker at mye av det som blir kalt misbruk ofte er feilbruk. Vi ønsker derfor at trygdeetaten i større grad skal ta i bruk råd og veiledning som virkemiddel i sitt kontrollarbeid på samme måte som det nå er vedtatt for fylkeslegene i den nye helsepersonelloven. Hvis en leges attester er mangelfulle eller av dårlig kvalitet, bør legen få tilbakemelding om dette med mulighet for forbedring. Gjennom systematisk bruk av anonymiserte sykehistorier og legeerklæringer i veiledningsgrupper kan også den enkelte lege få korrekativer på egen praksis gjennom gruppens vurderinger. Slik virksomhet kan mest hensiktsmessig skje i et samarbeid mellom trygden og legegruppene.

Legeforeningen ønsker også et bedre sentralt samarbeid mellom Legeforeningen og staten ved Rikstrygdeverket for å fremme begge parters forståelse av takstsystemet, og derved reduksjon av antall tvister. Vi ønsker også at trygdeverkets forvaltningsrolle skal tydeliggjøres, slik at det kommer klart frem hva som er vedtak truffet i forvaltningssaker og hva som er partssyn i et samarbeid med Legeforeningen.

Rikstrygdeverket vil etablere bedre kontrollrutiner, men presiserer at deres mål er å forebygge feilbruk og misbruk fremfor å straffe. Så selv om Legeforeningen og trygdeetaten har forskjellig tilnærming til problemstillingen har vi åpenbart samme mål, slik at de forskjellige tiltak kan gi et godt grunnlag for et bedre samarbeid.

Hans Petter Aarseth
president